T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/620
KARAR NO : 2019/688
KARAR TR: 21.10.2019

ÖZET : 2247 sayılı Yasa'nın 14. ve 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynıYasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

KARAR

Davacı : U.E. adına V.B.E.
Davalı : İdari YargıdaAdli Yargıda
Adalet Bakanlığı Hasımsız

O L A Y: Davacı dava dilekçesinde özetle; Kocaeli - Kandıra 1 Nolu TTipi Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olduğunu, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 56. maddesi ile 05/06/2015 tarihli ve 167 nolu Genelge uyarınca, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 29.05.2018 tarih ve 75726 sayılı işlemiyle 01.06.2018 tarihinde Bandırma 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiğini, nakil işleminin usul ve hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, nakil işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Kocaeli 2. İdare Mahkemesi: 31.7.2018 gün ve E:2018/867, K:2018/990 sayı ile, 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanununun ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikayetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hakimliklerine ilişkin hükümleri kapsadığı; Kanunun 4.maddesinde, hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, sevk, nakil gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikayetleri incelemek ve karara bağlamanın İnfaz Hakimliklerinin görevleri arasında sayıldığı; ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle şikayet yoluyla infaz hakimliğine başvurabileceği anlaşıldığından, davacının daha önce kaldığı Kocaeli 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan alınarak, Bandırma 2 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na nakledilmesi işlemine karşı açılan dava, adli yargı yerinin (infaz hakimliğinin) görevi kapsamında olduğu gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı istinaf isteminde bulunmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Onuncu İdare Dava Dairesi21.3.2019 gün ve E:2019/367, K:2019/833 sayı ile, davaya konu işlem Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından tesis edildiğinden, 2577 sayılı Kanun'un 32/1. maddesinde düzenlenen genel yetki kuralı uyarınca davayı görmeye, işlemi tesis eden merciin bulunduğu yerin bağlı olduğu Ankara İdare Mahkemesi yetkili olduğundan, İdare Mahkemesince dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesine gönderilmesi gerektiğinden, karar bu yönüyle usule aykırı olduğu, öte yandan, dava açarken tutuklu bulunan davacı hakkındaki ceza kararının kesinleşmesi üzerine davacıya vasi tayini yoluna gidilmiş olup, Kocaeli 1. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2018/2393 esas numaralı davasında vesayet davasının görüldüğü anlaşılmakla, Mahkemesince bu hususun ayrıca göz önüne alınacağı tabii olduğu gerekçesiyle, davacının istinaf başvurusunun kabulü ile İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fikrası uyarınca yeniden bir karar verilmek üzere Mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 25.4.2019 gün ve E:2019/407, K:2019/455 sayı ile, bakılan uyuşmazlığın 2577 sayılı Kanunda düzenlenen özel yetki hallerine girmediği ve davanın çözümünün yukarıda belirtilen genel yetki kuralı uyarınca işlemi tesis eden Adalet Bakanlığının bulunduğu Ankara İlinin yargı çevresi yönünden bağlı bulunduğu Ankara İdare Mahkemelerini yetkisinde olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin 1. fikrasının (a) bendi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, istinaf ya da temyiz yolu açık olmaksızın karar vermiştir.

Dava dosyası Ankara 16. İdare Mahkemesinin 2019/957 Esas sayısına kaydedilmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

KOCAELİ İNFAZ HAKİMLİĞİ1.2.2019 gün ve E:2018/6539, K:2019/817 sayı ile, hükümlünün başka ceza infaz kurumlarına nakil talebinde bulunduğu; ancak bilindiği üzere bir ilden başka bir ilde bulunan ceza infaz kurumlarına hükümlülerin ve tutukluların nakli konusunda karar verme yetkisinin Adalet Bakanlığına ait olduğu; hakimliklerinin görevinin ise, 4675 sayılı Yasada açıklanmış olan, ceza infaz kuramlarında bulunan hükümlü ve tutukluların cezaevi idaresinin işlem ve eylemlerine karşı şikayetlerini incelemek olduğunu; bu nedenle talebin Hakimliklerinin görev alanı dışında kaldığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle, Uğur Eldemir'in şikayeti konusunda hakimliklerinin görevsizliğine, olumsuz görev uyuşmazlığı olması nedeniyle görevli mahkemenin belirlenmesi için dosyanın sakarya bölge adliye mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karara davacı itiraz etmiştir.

Kocaeli 1. Ağır Ceza Mahkemesi 25.2.2019gün ve D.İş: 2019/308 sayı ile, İncelenenevrak kapsamına ve Kocaeli İnfaz Hakimliğinin görevsizlik kararında açıklanan gerekçeye göre, kararda usul ve yasaya aykırı bir husus bulunmadığından, itirazın reddine karar vermiş, bu karara

karşı davacı istinaf isteminde bulunmuştur.

Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 5. Ceza Dairesi: 19.4.2019 gün ve E:2019/1123, K:2019/826 sayı ile, Anayasa'nın 158/1 maddesinde "adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından çözüleceğinin", 5235 Sayılı Yasanın ceza dairelerinin görevlerini düzenleyen 37/2 maddesinde ise "Yargı çevresi içerisinde bulunan adli yargı ilk derece ceza mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarının çözüleceğinin" belirtilmesi ışığında somut olayımız incelendiğinde; görev uyuşmazlığının bir tarafının İdare Mahkemesi, diğer tarafının ise İnfaz Hakimliği olması itibariyle görev uyuşmazlığını inceleme yetki ve görevi Uyuşmazlık Mahkemesine ait olduğu anlaşılmakla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere Mahkemesi'ne iadesine kesin olarak karar vermiş,bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 21.10.2019 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Gülşen AKA PEHLİVAN'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 158. maddesinin birinci fikrasında "Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir". denilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde " Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu Kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fikrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır." hükümleri yer almıştır.

2247 sayılı Yasanın 14.maddesine göre; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinden ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararın kesin veya kesinleşmiş olması gerekmekte; bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilmektedir.

19. Maddesine göre ise; "Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki,başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Aynı Yasa'nın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Anılan hükümlere göre, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir görev ya da hüküm uyuşmazlığının incelenebilmesi için, uyuşmazlığa konu edilen karar veya kararların, adli veya idari yargı mercilerince ya da hakemliğin hakim tarafından yerine getirilmesinde olduğu gibi yargı merci sayılanlarca verilmesi ve 14. ve 19. madde kapsamında görev uyuşmazlığının varlığından söz edebilmek için de; adli veya idariyargı merciilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davalarda kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş görevsizlik kararlarının bulunması gerekmektedir.

Olayda, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı Hukuk Bölümünün 31.5.2019 gün ve Kayıt No:2019/448 sayılı yazısı ile, Kocaeli İnfaz Hakimliğine dosya iade edilerek, **Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin E:2018/867 sayılı dava dosyası aslı ile kesinleşmiş kararının örneğinin** de eklenerek gönderilmesi istenilmiş, Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 19.6.2019 gün ve E:2019/407 sayılı yazısında Kocaeli İnfaz Hakimliğine gönderilen cevabı yazısında Mahkemelerinin E:2018/867 sayılı dosyasında görevsizlik kararının bozulması üzerine dosyanın Mahkemelerinin E:2019/407 esasına kaydedildiği, buesasta verilen yetki yönünden ret kararı üzerine dosyanın Ankara 16. İdare Mahkemesinde 2019/957 Esasına kayıt edildiğinin anlaşıldığı; Kocaeli İnfaz Hakimliğince 30.7.2019 tarihinde Hakimliklerine ait E:2019/6539 sayılı dosya ile Kocaeli 2. İdare Mahkemesine ait dosyanın Uyap sistemindeki kayıtlarıyla birlikte tekrar Başkanlığımızca gönderildiği; Mahkememizin 3.9.2019 gün ve 2019/589 Kayıt nolu yazısı ile, Ankara 16. İdare Mahkemesine müzekkere yazılarak, Mahkemelerine ait E:2019/957 sayılı dosyalarının karara çıkmış ise kesinleşip kesinleşmediği, kesinleşmiş ise kesinleşme şerhli bir örneğinin, kesinleşmemiş ise kesinleşmediğine dair yazının ve mahkeme dosyası aslının mahkememize gönderilmesinin istenildiği; Ankara 16. İdare Mahkemesinin 12.9.2019 gün ve E:2019/957 sayılı cevabı yazısı ile, dosyanın derdest olduğunun belirtilerek, dosyanın aslının gönderildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacı vekili tarafından görevli merciin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasanın 14.maddesi kapsamında Mahkememize başvurulmamış olmasına karşın, adli yargı merciince kendi dosya asıllarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ancak Ankara 16. İdare Mahkemesi'nin dosyasının derdest olması nedeniyle karara çıkmadığının ve kesinleşmediğinin kabulünün gerektiği ve 2247 sayılı Yasanın 14. ve 19. maddesinde öngörülen "kesin ve kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine" koşulunun geçekleşmediği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. ve 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Yasa'nın 14. ve 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 21.10.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZERAKSU	SONER	

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN